

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

De Kinderboom

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 10 april 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 29 januari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Kinderboom. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. Voor ieder thema richten de pedagogisch medewerkster een hoek speciaal in voor het thema.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers geven de peuters extra aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Stichting
Kinderopvang Midden Brabant
(KMB)

LRK-nummer: 279069789

Totaal aantal doelgroeppeuters: 4

De pedagogisch medewerkers zorgen er ook voor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers weer zijn begonnen met themabrieven waarmee zij ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. We zien op de eerste plaats dat de pedagogisch medewerkers erg ervaren en helemaal op elkaar ingespeeld zijn. Wij dagen hen uit om vertrouwde patronen eens te doorbreken om te kijken of andere werkvormen of taakverdelingen de betrokkenheid van kinderen kan verhogen.

Een tweede punt betreft de inrichting van de ruimte. We denken dat de pedagogisch medewerksters samen met het management nog eens kritisch naar de kwaliteit van het speelgoed kunnen kijken.

Een derde punt betreft de resultaten. De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld in welke mate de peuters zich ontwikkeld hebben tijdens hun periode op De Kinderboom.

Tot slot denken we dat de leiding van De Kinderboom beter na kan gaan of alles wat in visie van de organisatie belangrijk en afgesproken is, in de praktijk ook tot uiting komt.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op De Kinderboom.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en de leidinggevende. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
 - Voldoende
 - Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op De Kinderboom.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Kinderboom als voldoende. De meeste standaarden zijn als voldoende beoordeeld.

Context

De Kinderboom is onderdeel van Stichting Kinderopvang Midden Brabant die alleen binnen de gemeente Loon op Zand actief is. De Kinderboom biedt kortdurende peuteropvang en buitenschoolse opvang. Het gebouw met twee lokalen staat op het terrein van basisschool De Kinderboom. De Kinderboom is al langer een vve-locatie. Peuters zijn welkom vanaf 2 jaar en komen twee ochtenden naar De Kinderboom. Doelgroepkinderen komen daarnaast vanaf hun derde verjaardag een derde en vierde dagdeel.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 28 mei 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden één tekortkoming vertoonde. Het opleidingsplan 2018 voldeed namelijk nog niet aan de eisen die per 1 augustus 2018 zijn ingegaan (maar op datum van onderzoek nog niet van kracht waren). De houder heeft in de zienswijze aangegeven dat het opleidingsplan per 1 augustus 2018 aan de nieuwe eisen zal voldoen.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen aanleiding voor vervolgtoezicht. De Kinderboom valt onder het reguliere vve-toezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op De Kinderboom.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. We vinden tegelijkertijd dat er meer levensecht speelmaterial in hoeken mag zijn, waardoor de peuters beter de verbinding met de echte wereld kunnen maken.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. We denken dat het kan helpen als ze bij doelgroepkinderen wat nadrukkelijker vastleggen wat ze willen bereiken en hoe ze dat gaan doen. Door dan na bijvoorbeeld een periode van zes weken na te gaan of het doel bereikt is, weten de

pedagogisch medewerkers op ze op het goede spoor zitten. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. Omdat de gemeente Loon op Zand doelgroepkinderen pas bij de leeftijd van 3 jaar faciliteert voor een derde en vierde dagdeel is het aantal momenten van observatie en bespreking met ouders gering.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. We zagen tijdens de observatie dat de medewerkers erg op elkaar ingespeeld zijn en elkaar gevraagd en ongevraagd aanvullen. We zagen ook dat de betrokkenheid van peuters in zowel de kring als tijdens het spel wisselend was. We dagen de pedagogisch medewerkers uit om eens gepland en doordacht te 'experimenteren' met andere rolverdelingen en andere groepeeringsvormen. Wat gebeurt er bijvoorbeeld met de betrokkenheid van de peuters als de kring maar door één medewerkster geleid wordt, terwijl de andere meespeelt met kinderen die echt nog niet toe zijn aan de kring.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. We zagen dat zij zich inspinnen om tijdens het vrij spel steeds met twee tot drie kinderen apart te spelen binnen de context van het thema. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces door korte terugkijkmomentjes in te lassen.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de

doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zo gaat de logeerkoffer van Uk mee naar huis en krijgen ouders (sinds kort weer) per thema een nieuwsbrief met daarin de woorden, liedjes en rijmpjes uit het thema, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden in termen van toetsresultaten of ontwikkelingsgroei.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert de doelstellingen uit haar (pedagogisch)

beleidsplan via gesprekken met de pedagogisch medewerkers. Zij gaat echter niet op locatieniveau na in welke mate de peuters hun ontwikkelingsachterstand inlopen en zij brengt ook de kwaliteit van het handelen van de pedagogisch medewerkers niet in beeld. Hier ligt vanuit het perspectief van kwaliteitszorg nog een kans voor verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de medewerkster, locatieverantwoordelijke en houder.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. Zo stelt de houder bijvoorbeeld per locatie een oudercommissie in. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze voldoende informatie ontvangen.

Naast verantwoording naar de gemeente, voert de houder ook de dialoog met de gemeente en participeert zij in het LEA-overleg. Het overleg over de aankomende LEA-periode loopt al, en de houder maakt zich onder meer sterk voor het verlagen van de vve-leeftijd naar 2,5 jaar, wat in lijn is met de uitgangspunten van de overheid.

4. Reactie van de houder

De houder heeft een reactie op de uitkomsten van het onderzoek aangegeven dat dat zij de opmerkingen van de inspecteur mee zal nemen in haar verdere werkwijze.